

کارت مصلحت برای حفظ نظام اسلام

پژوهش سیرانم کارت قاعده منسوخ عقل و تبیت احکام شرع از مصباح

مجله علمی و ادبی خوشنودی

www.ketab.ir

- سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور : شوشتری، مهدی، ۱۳۶۰ -
کار بست مصلحت برای حفظ نظام اسلامی: پژوهشی پیرامون کاربرد قاعده حسن و قبح عقلی و تبعیت احکام شرع از مصالح/ مولفین مهدی شوشتری، هادی خوشنودی.
مشخصات نشر : قم: مصباح اندیشه، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری : ۳۵۳ص.
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۹۸۳۱۳-۷-۳
وضعیت فهرست نویسی : فیپا
پادداشت : کتابنامه: ص. ۳۵۳-۳۶۸.
عنوان دیگر : پژوهشی پیرامون کاربرد قاعده حسن و قبح عقلی و تبعیت احکام شرع از مصالح.
موضوع : حسن و قبح : Good and badness
فقه مقاصدی : Maqāsid (Islamic law)
اسلام و دولت : Islam and state
شناسه افزوده : خوشنودی، هادی، ۱۳۶۱ -
رده بندی کنگره : ۷/۲۱۹BP
رده بندی دیویی : ۴۲/۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی : ۸۶۷۳۱۵۳
اطلاعات رکورد : فیپا
کتابشناسی :
تاریخ درخواست : ۱۴۰۰/۰۹/۰۶
تاریخ پاسخگویی :
کد پیگیری : ۸۶۷۲۷۰۹

نام کتاب : کاربرد مصلحت برای حفظ نظام اسلامی
پژوهشی پیرامون کاربرد قاعده حسن و قبح عقلی و
تبعیت احکام شرع از مصالح

مولفین: مهدی شوشتری - هادی خوشنودی/ ناشر: مصباح اندیشه

چاپ: احسان / نوبت چاپ: اول / پاییز ۱۴۰۰ / تیراژ: ۵۰۰

ناظر چاپ: محمدجواد شکارچی / طراح جلد: بهزاد جلالوند / قیمت: ۶۰۰۰۰۰ ریال

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۹۸۳۱۳-۷-۳

آدرس و شماره تلفن مرکز پخش:

قم، بلوار الغدیر، بعد از دانشگاه قم، مجتمع آموزش عالی شهید محلاتی، انتشارات مصباح

اندیشه

۰۹۱۲۶۵۲۸۰۲۸

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۳	مقدمه
۲۳	بخش اول: تعاریف پژوهش
۲۵	گفتار اول: تعریف مصلحت و مفسده
۲۵	۱. معنای لغوی
۲۶	۲. معنای اصطلاحی
۳۱	گفتار دوم: تعریف حسن و قبح
۳۱	۱. حسن و قبح در لغت
۳۲	۲. حسن و قبح در اصطلاح
۴۵	جمع‌بندی معانی اصطلاحی
۴۷	گفتار سوم: تعریف حکم شرعی و عقلی
۵۳	گفتار چهارم: مفهوم تبعیت
۵۷	گفتار پنجم: مفهوم کاشفیت و ملازمه
۶۳	گفتار ششم: مفهوم حفظ نظام

بخش دوم: مفاهیم نظری پژوهش ۶۹

گفتار اول: اقسام و ویژگی های مصلحت شرعی ۷۱

۱. مصالح ضروری ۷۱

۲. مصالح حاجات ۷۲

۳. مصالح شخصی و عمومی ۷۳

۴. مصالح تحسینی ۷۴

۵. مصالح مرسله ۷۴

گفتار دوم: عقل نظری و عقل عملی ۸۱

گفتار سوم: مستقلات و غیر مستقلات عقلیه ۹۳

مستقلات عقلیه ۹۴

غیر مستقلات عقلیه ۱۰۰

جمع بندی بحث ۱۰۵

بخش سوم: نظرات و ادله پیرامون حسن و قبح عقلی ۱۰۷

گفتار اول: تحلیل ادله عدلیه پیرامون حسن و قبح عقلی ۱۰۹

دلایل عدلیه: ۱۱۱

الف) ادله عقلیه: ۱۱۴

ب) دلایل نقلی ۱۲۰

پاسخ به چند اشکال ۱۲۱

آیات تعلیل احکام الهی ۱۳۱

گفتار دوم: تحلیل ادله اشاعره پیرامون حسن و قبح ۱۷۱

ادله اشاعره در شرح المقاصد ۱۷۱

مقدمه

کاربرد قواعد و اصول فقهی از ضروریات فقه نظام است، حکومت اسلامی با داعیه تحقق احکام اسلامی بایستی بتواند نیازهای خود را از منابع و متون اسلامی استخراج نماید، پژوهش پیش رو تلاشی برای تحقق این مهم دریکی از قواعد اصلی و مهم فقهی به نام حفظ نظام است که البته چندین قاعده و اصل فقهی مانند تبعیت احکام از مصلح و مفاسد، حسن و قبح عقلی، قاعده حفظ نظام، مستقلات عقلیه و غیر مستقلات عقلیه، قاعده ملازمه و... نیز به دلیل ارتباط با موضوع محل بحث خواهند بود.

یکی از موضوعات مطرح در فقه نظام سیاسی بحث از قاعده «حفظ نظام» است. کاربرد این اصطلاح در ابواب مختلف فقه به اندازه‌ای فراوان است که می‌توان آن را قاعده‌ای فقهی به شمار آورد. اهمیت این موضوع زمانی آشکار می‌شود که در بسیاری از محافل علمی و نوشته‌های سیاسی نیز این مورد استناد قرار گرفته و بسیاری از رفتارها و تصمیم‌گیری‌های سیاسی بر مبنای آن توجیه می‌شود. با این وجود، هنوز چگونگی کاربست مصلحت برای این قاعده از جهت تبیین مفاد و محتوای آن، از جهت مبانی و ادله آن و از جهت تقدم و تأخر آن در تراحم با اولویت‌های دیگر نظام، در پرده‌ای از ابهام قرار دارد و نیازمند بررسی دقیق علمی است.